

Landelijke vrijstelling vos weer van kracht in Gelderland



Afgelopen week maakte de Faunabeheereenheid Gelderland bekend dat het advies om geen gebruik te maken van de landelijke vrijstelling voor de vos is ingetrokken. Dit betekent dat de vos in Gelderland vanaf heden weer bejaagd kan worden in het kader van de landelijke vrijstelling.

De rechtbank Midden Nederland deed in maart de uitspraak dat de landelijke vrijstelling voor het doden van de vos onbevoegd in de Regeling natuurbescherming is opgenomen. De rechtbank verklaarde daarmee de bepaling onverbindend ten aanzien van de vos. Als gevolg hiervan gaven meerdere Faunabeheereenheden het advies om geen gebruik te maken van de landelijke vrijstelling voor de vos. Op dit moment heeft de minister deze rechterlijke uitspraak nog niet nader geduid.

De Faunabeheereenheid Gelderland heeft inmiddels besloten het advies, om de vos niet te beheren, in te trekken na intensief overleg met juristen en de provincie Gelderland. De faunabeheereenheid ziet geen noodzaak meer om geen gebruik te maken van de landelijke vrijstelling voor het doden van de vos. Wat dit ingetrokken advies van de Faunabeheereenheid van Gelderland betekent voor de andere provincies is momenteel onduidelijk.

Friesland mag een drempel van 20% eigen risico hanteren bij ganzenschade



De provincie Friesland mag een drempel van 20% eigen risico hanteren bij boeren die in percelen die buiten foerageergebieden vallen melding maken van schade door ganzen. Dat heeft de Raad van State woensdag 4 mei bepaald in een zaak die de boeren hadden aangespannen. Daarmee blijft het oordeel in een tussenuitspraak die vorig jaar juni werd gedaan in stand.

Zes Friese veehouders maakten bij de Raad van State bezwaar

tegen percentage voor eigen risico dat het provinciebestuur hanteert. De rechter oordeelt dat de boeren in de bezwaarprocedure bij de provincie onvoldoende hebben aangetoond dat ze door het besluit onevenredig zwaar worden getroffen.

In maart 2020 oordeelde de rechtbank Noord-Nederland wel dat het Friese college van Gedeputeerde Staten niet goed heeft onderbouwd waarom in het algemeen een eigen risico van 20% passend is.

Meer informatie is te vinden in de [uitspraak van de Raad van State](#).

Brede coalitie pleit voor gecontroleerd beheer van de wolf



Op initiatief van de Federatie Particulier Grondbezit (FPG) heeft een brede coalitie van 24 belanghebbenden, het position paper 'Gecontroleerd beheer van de wolf noodzakelijk voor maatschappelijk draagvlak' aangeboden aan minister Van der Wal voor Natuur en Stikstof. Ze vinden dat er in elk geval op twee belangrijke punten dringend verandering in het beleid moet komen. De wolvenpopulatie moet gecontroleerd beheerd kunnen worden, zowel preventief als in geval van schade. Daarnaast moet het mogelijk worden nulstandgebieden in te stellen waar

wolven verwijderd moeten kunnen worden.

In het position paper wordt gepleit om tot een evenwichtig beleid met betrekking tot de wolf te komen. Naar de mening van de ondertekenaars zal dit het maatschappelijke draagvlak voor de aanwezigheid van de wolf vergroten. De coalitie pleit niet voor een wolvenvrij Nederland, maar voor gecontroleerd beheer van de wolf op plekken waar er daadwerkelijk ruimte is voor een wolvenpopulatie.

Sinds in 2015 de eerste wolf weer in Nederland werd waargenomen is de populatie snel gegroeid. In 2019 zijn de eerste jongen hier geboren. Inmiddels bevinden zich naar schatting ongeveer 30 wolven in Nederland.



Als deze groei zo doorzet, dan zijn er binnenkort meer dan 100 wolven in Nederland.

De groeiende populatie in Nederland blijft niet zonder gevolgen. De jongen gaan zwerven als ze volwassen worden. Juist deze zwervende wolven richten de meeste schade aan. Wolven maken slachtoffers onder vee, maar ook onder dieren die ingezet worden voor natuurbeheer zoals zoogkoeien met kalfjes, paarden, pony's, Schotse Hooglanders, moeflons en schapen. De 24 ondertekenaars van het position paper willen hierover graag het gesprek aangaan met de minister.

Naast de FPG bestaat de coalitie uit LT0 Nederland, Sectorraad Paarden, Federatie Vleesvee Nederland, Vereniging Gescheperde Schaapskudden, KNJV, NVP, Landgoed Middachten, Nederlandse CIC-delegatie, No Wolves Benelux, NOJG, Het Nationale Park de Hoge Veluwe, Agractie Nederland, Vereniging de Moeflon, Vereniging Het Ree, N.S.W. Landgoed De Valouwe, Vereniging Speciale Schapenrassen, Fokkervereniging voor het ruischaap, Landgoed Ampse, Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders, Landgoed Huis Hoog Deelen, Vereniging het

bron: Federatie Particulier Grondbezit, 05/05/2022

Vrees voor mysterieuze ziekte onder reeën in Limburg



Een onbekende ziekte bedreigt de reeënpopulatie in Limburg. Net over de grens in België zijn er al tientallen dieren aan overleden.

Wetenschappers staan vooralsnog voor een raadsel over de oorzaak.

Kwestie van tijd

Symptomen van de ziekte zijn diarree en sterke vermagering, waaraan de reeën uiteindelijk overlijden. Inmiddels zijn dode dieren aangetroffen van de regio Antwerpen tot vlak aan de Nederlandse grens. In Nederlands Limburg zijn nog geen gevallen van de onbekende ziekte bekend, maar dat lijkt een kwestie van tijd. “Als het er niet al over is, dan is het niet ver weg meer”, zegt Frederik Thoelen van het Natuurhulpcentrum in het Belgische Oudsbergen. Het Natuurhulpcentrum is een opvangcentrum voor wilde dieren, waarmee ook de Limburgse Dierenbescherming samenwerkt.

Thoelen zegt ‘geen paniekzaaier’ te willen zijn: “We hebben nog geen idee wat het probleem is. De universiteit van Gent en de overheid onderzoeken hoe ernstig de ziekte is. In elk geval zijn er in de dieren parasieten gevonden.”

Is er iets aan te doen?

Volgens Alfred Melissen, secretaris van de Faunabeheereenheid Limburg én dierenarts, is dat laatste allesbehalve ongewoon: “Alle wilde dieren hebben parasieten, zoals lintwormen”, zegt hij. “Een recent aangetroffen ziekte onder reeën op de Veluwe was hersenvliesontsteking. Maar daar past vermagering als symptoom niet bij. Als er veel dieren worden gevonden met een ziekte, dan komt de oorzaak wel naar boven. Vervolgens is de vraag of er iets aan te doen is.”

Melissen wil niet speculeren over wat er aan de hand kan zijn en hoe ernstig de situatie voor de Limburgse reeën is. “Het is goed om te zien dat de Belgen dit uitzoeken”, zegt hij. Volgens het Natuurhulpcentrum kan er al op korte termijn meer duidelijk worden. “Zodra een volgende ree met de symptomen wordt gevonden, gaat het direct naar Gent. Soms is er binnen een dag een uitslag, het kan ook enkele weken duren”, vertelt Thoelen.

Vele duizenden reeën

Limburg kent een grote reeënpopulatie. Bij de meest recente telling werden er ongeveer vierduizend reeën geconstateerd.

Niet alle reeën in Limburg werden geteld, dus het zijn er ongetwijfeld meer. Bovendien vond de telling plaats vóór het paarseizoen. “Van de vierduizend dieren zijn er tweeduizend vrouwtjes, die elk twee kalfjes werpen. Dus er komen er in deze periode zomaar een paar duizend bij”, rekent Melissen van de Faunabeheereenheid voor.

Aanwezigheid wolf nu ook in Noord-Holland vastgesteld

A photograph of a wolf standing in a grassy field. The wolf is facing left, looking down. Its fur is a mix of brown and grey. The background is a soft-focus green field.

Het Goois Natuurreservaat heeft bezoek gehad van een wolf. Op 6 april vond een wandelaar een dode ree in het Hilversumse deel van dit natuurgebied. Ingeseinde boswachters dachten de verwondingen te herkennen en hebben DNA-onderzoek laten doen. De uitslag van het onderzoek kwam op 29 april binnen: de ree is inderdaad door een wolf gedood.

Het is de eerste keer – sinds de wolf terug is in Nederland – dat uit bewijs blijkt dat de wolf in Noord-Holland is geweest. Van een nieuw territorium is echter nog geen sprake. Sporen zoals uitwerpselen of waarnemingen door passanten zijn er niet. De wolf kan in een nacht 50 kilometer afleggen, dat maakt de kans groot dat het dier op doortocht was.

Boswachters van het Goois Natuurreservaat (GNR) hebben op een aantal plekken in het natuurgebied camera's geplaatst met als specifiek doel een wolf te filmen. De kans om als bezoeker een wolf tegen te komen in het GNR is verwaarloosbaar klein. Omdat wolven schuwe dieren zijn, zullen ze mensen over het algemeen mijden.

Gezonde wolven die niet worden geprovoceerd of geen voedsel hebben gekregen van mensen, vormen geen bedreiging voor de mens. Mochten bezoekers toch een wolf tegenkomen, dan geeft de Zoogdierenvereniging de tips om de wolf de ruimte te geven, zelf kalm te blijven en zo mogelijk foto's of een video te maken en deze te sturen naar het [Wolvenmeldpunt](#). Honden kunnen in die situatie en in die omgeving beter aan de lijn lopen.

Gedeputeerde Esther Rommel (Natuur en Landschap): "Dit bezoek van de wolf toont aan dat het steeds beter gaat met de natuur in het Gooi. We hebben daar samen met het Goois Natuurreservaat ook hard voor gewerkt. Het is nu afwachten of we meer bezoekjes kunnen verwachten."

Karin Kos, directeur- rentmeester van het Goois Natuurreservaat: "Als natuurbeheerder zijn we verheugd over het bezoek van een zwervende wolf in onze natuurgebieden. De wolf is welkom en krijgt bij ons de ruimte om zijn eigen weg te zoeken."

Elfde provincie

Het is 7 jaar geleden dat de eerste wolf in Nederland werdesignaleerd. Sinds 2015 hebben de dieren zich gevestigd in ons land. Noord-Holland is de elfde provincie waarvan bekend is dat een wolf op bezoek is geweest. In Gelderland en Drenthe zijn wolven gevestigd. In de overige provincies, met uitzondering van Zuid-Holland, gaat het om de aanwezigheid voor kortere duur.

Waarneming

Om een goed beeld te krijgen van de vestiging van wolven in Nederland, is het belangrijk om waarnemingen van wolven zo snel mogelijk door te geven. Dat kan via de website van het [Wolvenmeldpunt](#) van de Zoogdierenvereniging.

Contact bij schade

Wolven eten wilde hoefdieren zoals reeën en everzwijnen, maar kunnen ook schapen aanvallen. Dit kan worden voorkomen door bij een langstreckende of gevestigde wolf schapen en geiten binnen te houden, of ze binnen een elektrische omheining te

plaatsen. Voor meer informatie over preventieve maatregelen kan men terecht bij [BIJ12](#). Wanneer u denkt dat uw dier is aangevallen door een wolf, kan direct contact opgenomen worden met de uitvoeringsorganisatie van de provincies, [BIJ12](#), zodat binnen 24 uur DNA afgenomen kan worden.

Federatie Particulier Grondbezit (FPG) ontstemd over inperking jacht haas en konijn



Minister Van der Wal-Zeggelink heeft besloten het jachtseizoen 2022/2023 voor het konijn landelijk niet te openen. En voor het haas wordt hetzelfde voorgesteld voor de provincies: Groningen, Utrecht en Limburg. Dit heeft de Minister voor Natuur en Stikstof op 14 april bekend gemaakt via een [kamerbrief](#). Dit besluit is genomen op basis van twee rapporten over de staat van instandhouding door de WUR en SOVON. De FPG is zeer ontstemd over het voorgenomen besluit. Voor schadebestrijding, fauna- en natuurbeheer blijft jacht van groot belang. Op de onderliggende onderzoeken en

argumentatie is dan ook het nodige af te dingen. Het sluiten van de jacht is daarnaast een principiële inperking van het eigendomsrecht.

In de Kamerbrief geeft de Minister ook aan dat op basis van het onderzoek het jachtseizoen 2022/2023 wordt geopend voor de Fazant, Houtduif en Wilde Eend, maar volgend jaar dit wordt herbekeken met inachtneming van de provinciale trends. FPG blijft het gesprek met het ministerie en de Tweede Kamer aangaan om het belang van jacht voor goed faunabeheer te benadrukken, samen met de Jagersvereniging, NOJG en LTO.

Argumentatie voor sluiten jacht onduidelijk

De minister geeft aan dat uit de onderzoeken blijkt dat de jacht op alle wildsoorten niet of maar beperkt bijdraagt aan de ongunstige staat van instandhouding. Voor de achteruitgang van de soort liggen andere oorzaken aan ten grondslag. Over de staat van instandhouding (SvI) bestaat discussie. In de onderzoeken wordt de SvI van de Habitat- en Vogelrichtlijn toegepast, terwijl de Wet natuurbescherming andere beoordelingscriteria hanteert voor de SvI. De minister geeft dan ook aan dat het sluiten van de jacht op het haas en konijn niet of heel beperkt bijdragen aan het herstel van deze soorten. En dat de jacht juist kansen biedt om de achteruitgang van de populaties tegen te gaan. Immers eigenaren, pachters en jagers werken gezamenlijk aan het landschap en de soorten die hier leven. Het is de FPG en andere partijen dan ook onduidelijk waarom de minister met dit voorgenomen besluit komt.

Schade aan natuur en economie wordt erkend, nader onderzoek volgt

Het sluiten van de jacht zal een grote impact hebben op faunabeheer, schadebestrijding en natuurbeheer. De minister en de provincies geven aan zich hierover zorgen te maken. Zij streeft dan ook naar een gebiedsgerichte aanpak voor de deze

thema's. Hier wil zij het komend jaar aan werken samen met de provincies en stakeholders. Dit geldt ook voor de telprotocollen en de dataverzameling. Ten slotte zal in kaart worden gebracht wat de maatschappelijke en financiële impact van het niet openen van jacht is.

Internetconsultatie

Om het voorgenomen besluit van de minister in te voeren is een wijziging van de Regeling natuurbescherming nodig. Het ontwerp van deze wijziging wordt binnenkort gepubliceerd voor internetconsultatie. FPG voert overleg met haar partners over een reactie op het voorgenomen besluit van minister Van der Wal – Zeggelink. U kan ook een zienswijze indienen wanneer de internetconsultatie open staat. U wordt geïnformeerd op het moment dat de internetconsultatie online staat.

Wasberen en wasbeerhonden besmet met parasieten- ook gevaarlijk voor de mens

Universiteit en onderzoek

Een onderzoeksproject wil laten zien welke schade wasberen, wasbeerhonden en Amerikaanse nertsen in Europa aanrichten. De eerste resultaten zijn onsmakelijk en zorgwekkend.



Frankfurt · Hoe schattig de kleine mannetjes ook zijn – wie de eerste resultaten van het ZOWIAC-onderzoeksproject leest, heeft liever niets met wasberen en wasbeerhonden te maken. In ieder geval niet buiten een dierentuin. ZOWIAC staat voor “Zoonotic and Wildlife Ecological Impacts of Invasive Carnivores”; een van de projectleiders is de Frankfurter zoöloog Sven Klimpel. Hij en zijn collega’s willen weten wat uitheemse soorten wasbeerhonden, wasberen en Amerikaanse nertsen – ook wel nertsen genoemd – doen in hun nieuwe Europese vestigingsgebieden. De wetenschappers rekenen op de hulp van niet-universitaire experts, zoals jagers, en andere geïnteresseerde burgers.

De website zowiac.eu geeft uitgebreide informatie over het project. Ook is er een app ontwikkeld waarmee burgeronderzoekers waarnemingen van de kleine roofdieren kunnen melden in Duitsland. De biologen die met Klimpel werken, verzamelen de verspreidingsgegevens van de dieren, beoordelen fecaliën en bloedmonsters en documenteren met welke inheemse soorten de geïmporteerde pelsdragers zich voeden. Ze

hebben aandacht nodig, niet alleen omdat ze kunnen jagen op bedreigde diersoorten en schade aanrichten aan gebouwen en landbouw. Als drager van ziekten kunnen ze soms zelfs een gevaar vormen voor de mens, zoals de tussentijdse resultaten van [ZOWIAC](#) suggereren.

Zoals Klimpel meldt, heeft het project tot nu toe ongeveer 350 wasberen uit verschillende habitats onderzocht, evenals 95 wasbeerhonden en 50 nertsen uit verschillende deelstaten, waaronder Hessen. De onderzoekers zochten in samenwerking met het Friedrich Loeffler Instituut naar virussen in ongeveer 200 bloedmonsters van wasberen en wasbeerhonden. Ze ontdekten herhaaldelijk het West-Nijlvirus. In één procent van de gevallen bij de mens kan de infectie die het veroorzaakt het zenuwstelsel aantasten en vervolgens fataal zijn.

Invasieve soorten hebben negatieve gevolgen voor de biodiversiteit

Volgens Klimpel hebben genetische analyses in het ZOWIAC-project ook aangetoond dat wasbeerhonden kunnen dienen als reservoirstadtheren voor het SARS-CoV-2-coronavirus. Ook grotere parasieten voelen zich prettig bij de pelsdieren. In de onderzochte wasberen werden 22 verschillende soorten parasieten gedetecteerd, waarvan er vier mensen kunnen treffen. Deze omvatten de wasbeerrondworm, gevonden in 95 procent van de dieren. De wetenschappers hebben tot nu toe 18 soorten parasieten geïdentificeerd bij wasbeerhonden, waaronder de longhaarworm en de vossenlintworm. In zeldzame gevallen kan dit laatste dodelijke ziekten bij de mens veroorzaken. Volgens Klimpel zijn uitzendingen in de toekomst vaker te verwachten, vooral in steden – waar de wasbeer steeds meer binnendringt.

De observaties van de biologen en hun helpers bevestigen ook het vermoeden dat wasberen en wasbeerhonden de inheemse fauna schaden. In de magen van wasberen werden soorten op de rode lijst gevonden, zoals de geelbuikpad en de gewone pad. Wasbeerhonden hadden onder meer hazen en graskikkers gegeten. Klimpel concludeert



dat de invasieve carnivoren “een enorme negatieve impact kunnen hebben op inheemse ecosystemen en vooral op de biodiversiteit”. Dit gevaar wordt de komende jaren waarschijnlijk nog groter, omdat beide roofzuchtige soorten nog niet alle ecologische niches hebben ingenomen die ze in Europa zouden kunnen veroveren, schrijft de professor van de Goethe-universiteit.

Hij is ervan overtuigd dat er maatregelen moeten worden genomen om te voorkomen dat de indringers zich verder verspreiden. In Hessen is het bijvoorbeeld nodig om in bepaalde gebieden op wasberen te jagen, ongeacht de gesloten seizoenen. Omdat dit alleen niet voldoende is om de populatie voldoende te verkleinen, moeten andere methoden worden gebruikt, zoals castratie en daaropvolgende vrijlating. Aan de andere kant denkt de zoöloog niet veel na over een andere strategie die dierenliefhebbers misschien prefereren: “Het verplaatsen van gevangen wasberen is wettelijk niet mogelijk en zou het probleem alleen maar uitstellen.”

Haas en konijn met twee maten

bemeten

Bron: [Melkvee.nl](https://www.melkvee.nl)



De landbouwsector kreeg gisteren weer een veeg uit de pan van het ministerie van LNV, omdat het slecht zou gaan met haas en konijn. Wie dieper kijkt, ziet dat er wetenschappelijk met twee maten wordt gemeten.

Volgens minister Van der Wal van Stikstof en Natuur gaat het niet goed met haas en konijn in Nederland. Zij schrijft: 'De belangrijkste oorzaken zijn habitatverlies, afgenomen kwaliteit van het leefgebied en het effect van predatoren. Dit komt onder andere door intensivering en schaalvergroting van de landbouw, veranderingen in het landschap en landbouwmachines.'

De minister baseert zich op een rapport dat is opgesteld door Wageningen Environment and Research in opdracht van het ministerie, nadat de Zoogdierenvereniging twee jaar geleden haas en konijn op de Rode Lijst plaatsten. Voor het konijn viel daar wel iets voor te zeggen, want dat is door ziekte fors achteruitgegaan. Dat wordt in de kamerbrief en in de samenvatting van het rapport weggelaten, waardoor de focus vooral op landbouw wordt gericht. Het ministerie lijkt daarmee het rapport te gebruiken om haar eigen beleid ten aanzien van de landbouwtransitie die ze nodig acht kracht bij te zetten.

Napraten

Wie het onderzoek leest, concludeert dat de onderzoekers helemaal geen onderzoek hebben gedaan naar de oorzaken. Ze

citeren enkel andere onderzoeksrapporten over de oorzaken. Dat is inmiddels een beproefd recept, waardoor je denkt dat er weer nieuw bewijs is maar het telkens om hetzelfde blijkt te gaan. Bij haas valt in die zin op dat er in drie rapporten gerapporteerd wordt over een daling van 61 procent sinds de jaren zestig. Nergens in het Basisrapport Rode Lijst, waar die 61 procent als eerste wordt opgevoerd, is een analyse terug te vinden waar de 61 procent afname op gebaseerd is en ontbreekt een verwijzing naar de gebruikte data. In het dossier van haas en konijn lijkt er mede daardoor doelbewust toegewerkt te worden naar het besluit om ze van de wildlijst te schrappen. In Limburg, Utrecht en Groningen is de jacht voor het komende seizoen al uitgesloten. De wetenschappelijk onderbouwing rammelt echter nogal.

Data

De grootste omissie is dat er geen betrouwbare telgegevens zijn van konijn en haas. Ik schreef daar [eerder al een column](#) over toen de nieuwe Rode Lijst werd gepubliceerd. Mijn conclusie was dat haas enkel op de Rode Lijst is gekomen doordat het basisjaar waarmee werd vergeleken van 1960 naar 1950 werd veranderd. Dus niet doordat het de afgelopen jaren slechter ging met de haas.

De Wageningse onderzoekers baseren zich nu opnieuw op diezelfde data en uitkomsten en beginnen dan met jaar 1994 toen de Habitat-regeling werd vastgesteld, waarbij 15 hazen per 100 ha als minimum zou gelden en 40 hazen het maximum, dan zie je dat bepaalde data niet worden meegenomen om een trend te bepalen om wetenschappelijke redenen en andere data waar ook allerlei haken en ogen aan zitten wel. Ook worden onzekerheden die ook een verklaring kunnen vormen voor de uitkomsten die niet passen in het plaatje van achteruitgang weggelaten. Een paar voorbeelden.

Broedvogeltellingen

Om er achter te komen hoe het gaat met de haas beroepen de onderzoekers zich op data van het Meetneet Urbane Soorten (MUS) en de Broedvogelmonitoring. Binnen MUS worden broedvogels geteld binnen de stedelijke omgeving. Mocht daar toevallig een haas rondlopen dan kan die ook ingevoerd worden. Omdat hazen juist voorkomen buiten de stedelijke gebieden is de Broedvogelmonitoring een interessantere bron, maar ook hier is het doel om broedvogels te tellen en geen hazen en konijnen. Hazen zijn bijvangst en niet het doel van de telling. De onderzoekers gaan daar volledig aan voorbij. Onterecht naar mijn mening en dat blijkt ook uit mijn niet-representatieve steekproef binnen mijn eigen werkgroep van patrijzentellers.

Hazen niet ingevoerd

Sinds drie jaar ben ik teller van patrijzen voor Sovon in de Achterhoek. Ik vroeg vanmorgen wie naast patrijzen ook andere soorten invoert. Binnen een half uur reageerden zes tellers. Eentje voerde alles in, eentje enkel hazen want die had in zijn telgebied nog nooit een patrijs gezien en de overige vier voerden alleen patrijzen in. Ik denk dat in veel andere telgebieden het net zo gaat. Ik voer ze zelf sinds dit voorjaar wel in, omdat ik nu weet dat er overheidsbeleid op wordt gebaseerd. Maar erg wetenschappelijk zijn deze data natuurlijk niet. De onderzoekers concluderen echter omdat er een protocol ligt voor deze tellingen dat de kwaliteit van deze data zeer goed is en dus meegenomen kan worden. Het CBS heeft er vervolgens ook nog een stempel op gezet en dan is het waarheid.

Faunabeheereenheden

Data van de Faunabeheereenheden, waar wel gerichte tellingen van hazen en konijnen door jagers in zijn opgenomen, zijn niet meegenomen. Volgens de onderzoekers zijn die data niet

gevalideerd en betrouwbaar genoeg. Navraag bij de Jagersvereniging levert op dat jagers door het hele land jaarlijks meerdere keren tellen. Alleen zijn de telprotocollen per Faunabeheereenheid verschillend. Daardoor is er geen uniformiteit en kan het CBS er geen stempel op zetten. In plaats van goed te kijken als onderzoekers wat je wel met die data kunt, hebben ze het nu in de prullenbak gegooid. Dat deed de Zoogdierenvereniging twee jaar geleden net zo.

Habitatrichtlijn

Volgens deze selectieve dataselectie blijkt onderaan de streep de hazenpopulatie jaarlijks af te nemen met 1,2 procent. Omdat dat meer is dan 1 procent concluderen de onderzoekers dat de staat van instandhouding zeer ongunstig is. Dat is wel nieuw in dit onderzoek, want voor haas en konijn is er nog niet eerder op die manier gekeken. Maar hier mag ook best een kanttekening bij. Die 1 procentregel is afgeleid uit de instandhoudingsdoelstellingen die afgeleid zijn van de habitatrichtlijn en die gaat over soorten die met uitsterven worden bedreigd. Waarom de onderzoekers die strenge richtlijn hebben toegepast op soorten die algemeen voorkomend zijn, is een raadsel. Ook hier zouden andere keuzes tot andere uitkomsten kunnen leiden.

Afschotcijfers

In het rapport staat dat naast tellingen ook afschotgegevens zijn gebruikt, maar dan enkel tot met 2011. De afschotcijfers van de jaren daarna niet meer, terwijl die wel bekend zijn. Ook hiervoor ontbreekt de verklaring en lijken de onderzoekers enkel naar het rapport van de Zoogdierenvereniging te hebben gekeken in plaats van zelf data op te vragen. Uit die afschotcijfers, die beschikbaar zijn sinds 1960, zou volgens de Zoogdierenvereniging blijken dat die cijfers voldoende betrouwbaar zijn om ze te zien als cijfers over hoeveel hazen er in die periode voorkwamen. Het onderzoek waar deze vereniging zich op baseert is echter niet openbaar

gepubliceerd. Dus kunnen andere wetenschappers ook niet zien hoe het tot stand is gekomen en het onderzoek herhalen om er achter te komen of het klopt. Door dan ook de afschotcijfers van na 2011 niet mee te nemen en je dan enkel te baseren op bijvangst van broedvogeltellingen voedt het de gedachte dat onwelgevallige data niet wordt meegenomen.

Telpunten gehalveerd

Een laatste voorbeeld gaat over de betrouwbaarheid van de cijfers. Hoeveel mensen tellen er eigenlijk? Is dat toe- of afgenomen en zou daar ook een verklaring kunnen zitten voor veranderingen? In Limburg bijvoorbeeld is het aantal telpunten de afgelopen 12 jaar gehalveerd. En dan heb ik nog niet genoemd dat het gedrag van de dieren door de toegenomen drukte in het landelijk gebied, bijvoorbeeld door recreatie, ook wel eens veranderd kan zijn. Dan zijn ze er wel, maar zijn ze meer nachtactief geworden. Ook daar staat niets over in het rapport.

Alle data op tafel

Tja, om dan vooral de pijlen weer op de landbouwsector te richten als boeman, geeft mij te denken. De minister zou er goed aan doen om alle data openbaar te maken en de onderzoekers te vragen zelf een eigen analyse te maken in plaats van andere onderzoekers en een belangenvereniging voor zoogdieren na te praten. De 'zeer ongunstige staat van instandhouding' herken ik in ieder geval niet als ik de weilanden en akkers over kijk.

Rapport WUR staat van instandhouding (SvI) haas en konijn in Nederland

Op 3 november 2020 is door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: LNV) de herziene Rode Lijst van de Nederlandse zoogdieren vastgesteld. Deze vaststelling is gedaan op basis van het basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 (Van Norren et al., 2020), **opgesteld door de Zoogdierverseniging**.

Op 11 februari 2021 is vervolgens door de leden Wassenberg en Futselaar van de Tweede Kamer der Staten- Generaal een motie aangenomen (kst-35616-9)² tijdens het Notaoverleg over de Initiatiefnota van het lid Von Martels, 'Weidse blik op de weidevogels'. In de motie wordt de regering verzocht om de zoogdiersoorten haas en konijn te schrappen van de lijst van vrij bejaagbare soorten op basis van de status 'Gevoelig' van beide soorten op de Rode Lijst Zoogdieren.

Om tegemoet te kunnen komen aan de motie, die een inperking betreft van het eigendomsrecht (op basis van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden; EVRM), is een wettelijke onderbouwing nodig.

In de Wet Natuurbescherming (art. 3.22 lid 5) staat dat de jacht niet geopend wordt wanneer de staat van instandhouding (hierna: SvI) in het geding is. Het Ministerie van LNV heeft aan Wageningen Environmental Research gevraagd om te bepalen wat op dit moment de SvI van beide soorten is.

In dit rapport is allereerst uiteengezet op welke wijze de SvI voor haas en konijn moet worden beoordeeld. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat de wijze van beoordeling gelijk is aan die voor soorten die onder de HR vallen. (**waar haas en**

konijn niet in zijn genoemd) Vervolgens is deze methodiek toegepast en is de SvI voor beide soorten bepaald.

Zie hieronder het volledig rapport van Wageningen Environmental Research als pdf.



Bezig met laden...



Duurt het te lang?

↻ Laad het document opnieuw

|  [Openen in nieuwe tab](#)

SOVON rapport de staat van in-standhouding van Fazant, Houtduif en Wilde Eend.

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedsel- kwaliteit (LNV) heeft Sovon Vogelonderzoek Nederland verzocht om de staat van instandhouding te bepalen van de drie vogelsoorten die in Nederland zijn geplaatst op de wildlijst. Onder staat van instandhouding wordt de 'duurzaamheid' van de populatie van een bepaalde soort verstaan.

Het voorliggende rapport beschrijft de staat van instandhouding van Fazant, Houtduif en Wilde Eend.



Bezig met laden...



Duurt het te lang?



Laad het document opnieuw

|  [Openen in nieuwe tab](#)

Fries ganzenbeleid dient verbeterd en aangescherpt te worden.



Friesland ontwikkelt nieuw ganzenbeleid. Het provinciebestuur stelt Provinciale Staten voor om vanaf oktober 2024 het huidige ganzenbeleid te verbeteren en aan te scherpen.

In de winter verblijven er ongeveer 500.000 ganzen in Friesland. Dit aantal groeide de afgelopen decennia fors en is sinds 2013/2014 gestabiliseerd. De schade bedraagt 8,5 tot 10 miljoen euro per jaar.

Doel van het nieuwe beleid is om de schade verder terug te dringen. De aanpak van de jaarrond verblijvende ganzen wordt aangescherpt omdat de schade door deze ganzen groeit. Grauwe ganzen zijn verantwoordelijk voor ongeveer een kwart van de voorjaarsschade.

Meer gebiedsgericht

Verder is het plan om meer gebiedsgericht te gaan werken.

Grondgebruikers, jagers en terreinbeherende organisaties worden gestimuleerd om per gebied met elkaar in overleg te gaan over de uit te voeren maatregelen.

LT0 Noord-bestuurder Jan Teade Kooistra riep de provincie woensdag tijdens de commissievergadering over de Friese ganzenaanpak op om ervoor te zorgen dat het aanvragen van schade wordt vergemakkelijkt. Nu wordt er volgens hem nog veel schade niet uitgekeerd.

Bureaucratisch

‘De grootste hobbel is dat boeren geen schadevergoeding aanvragen. Dat doen ze om diverse redenen niet. Ze vinden het bijvoorbeeld te bureaucratisch. Maar sommige aanvragen worden ook niet gehonoreerd. Want als je een klein foutje maakt, krijg je niets meer.’

Ook Faunabeheereenheid Friesland drong aan op het verminderen van de administratieve lasten.

Kijken naar acties

Bovendien vindt secretaris Peter de Vries van de Faunabeheereenheid Friesland dat er geen onderscheid meer moet worden gemaakt tussen zomer- en winterganzen, maar vooral moet worden gekeken naar acties zoals verjaging met ondersteunend afschot of het beheren van populaties. Hij ziet dat jagers nauwelijks op ganzen schieten.

‘Het schieten van ganzen levert veel imagoschade op. Bovendien kunnen jagers nergens heen met het vlees. Proeven om ganzen te vangen waren ook geen succes.’ De Vries hamert op het opstellen van een plan voor de schadeaanpak. ‘Het is ook in het belang van grondgebruikers dat dit van de grond komt.’

Marjolein Samplonius van het ganzencollectief Fryslân riep op tot een gelijk speelveld voor beheerders binnen en buiten de foerageergebieden. ‘Polarisatie leidt er alleen maar toe dat

de bereidheid tot samenwerking in het ganzendossier afneemt.' Provinciale Staten maken volgende week woensdag hun voorkeur voor het nieuwe ganzenbeleid duidelijk.

bron: [Nieuwe oogst](#)

Minister stelt eenjarige landelijke sluiting jacht op konijn voor haas één jaar dicht in Groningen – Limburg en Utrecht

Geachte leden NOJG

De minister heeft vandaag een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met het voorstel om komend jachtseizoen de jacht op het konijn in het hele land niet te openen. Daarnaast stelt de Minister voor om de jacht op het haas in de provincies Limburg, Groningen en Utrecht niet te openen.

De NOJG is teleurgesteld.

Het voorstel is slecht onderbouwd met louter theoretische onderzoeken. Echter, nog niet zo heel lang geleden stond het er veel slechter voor en wilde de Minister de jacht op alle soorten niet openen. Door alert reageren van de NOJG en andere stakeholders heeft de daaropvolgende lobby geholpen. Maar dat wil niet zeggen dat we nu tevreden achterover moeten leunen. Integendeel.

Op korte termijn volgt een mogelijkheid om via internet zienswijzen (bezwaren) in te dienen tegen dit voorstel.

Organisaties zoals de twee Jagersverenigingen, de FPG en de LTO zullen daar zeker gebruik van gaan maken, maar ook u als jager, Wbe of

Jagersvereniging kunnen daar aan deelnemen. Wij zullen u nog informeren hoe.

Het thans voorgestelde plan is tijdelijk, het heeft enkel voor komend seizoen te gelden.

Die tijd moeten we samen, ook met de andere organisaties goed gebruiken om te voorkomen dat het daarna nog erger wordt.

We zijn strijdbaar en houden u op de hoogte!

Met hartelijke jagersgroet,

Het Landelijk bestuur NOJG

Zie als bijlage de brief waarin de Minister voor Natuur en Stikstof de beslissing voor de sluiting van de jacht voor konijn en Limburg haas toelicht.



Bezig met laden...



Duurt het te lang?



Laad het document opnieuw

|  [Openen in nieuwe tab](#)

Zo voorkomt u vogelschade aan ingezaaid maïs



[BIJ12](#)– 14 april 2022

Binnenkort wordt het maïs weer ingezaaid. Helaas zijn kraaiachtigen, zoals kraaien, kauwen en roeken, dol op de zaden van jonge maisplantjes. In de [Faunaschade PreventieKit](#) voor kraaiachtigen van BIJ12 staan tips om schade te voorkomen, te beperken of te bestrijden.

Er zijn verschillende manieren en middelen om schade te voorkomen of te beperken. Deze staan in de [Faunaschade PreventieKit](#) voor kraaiachtigen. Een voorbeeld is het plaatsen van vlaggen of knalapparaten of andere manier van telen. De ene maatregel is succesvoller dan de andere. Ook is het belangrijk om verschillende middelen af te wisselen, zodat vogels er niet gewend aan raken en de maatregel geen effect meer heeft.



Kraaiachtigen bestrijden

Als voorkomen van schade met preventieve maatregelen niet lukt, mag je in de meeste provincies kraaien en kauwen ook [bestrijden](#) door middel van verjaging met ondersteunend afschot. De Faunabeheer Eenheden en de provincies kunnen aangeven welke maatregelen zijn toegestaan. Wanneer iemand kiest voor bejaging, is het belangrijk dat de Faunabeheer Eenheid tijdig op de hoogte is wanneer de mais gezaaid wordt. Ook moet – als dat nodig is – [tijdig een ontheffing](#) aangevraagd worden bij de provincie. Bij overlast van roeken moet in vrijwel alle gevallen een [ontheffing voor verjaging](#) bij de provincie worden aangevraagd.

Tegemoetkoming binnen 7 dagen aanvragen

Een [tegemoetkoming in faunaschade](#) moet tijdig worden aangevraagd bij BIJ12. Zij regelen de afhandeling namens alle provincies. Aanvragen moet binnen 7 dagen nadat de schade aan gewassen is geconstateerd. Doet u dit later, dan kan dit betekenen dat de schade niet meer goed is vast te stellen en dat u geen tegemoetkoming krijgt. Een aanvraag kan worden ingediend via het online portaal [MijnFaunazaken](#). Zodra een aanvraag bij BIJ12 binnen is, neemt een taxateur binnen enkele dagen contact op. Om voor een [tegemoetkoming](#) in aanmerking te komen, is het soms verplicht een [ontheffing aan te vragen](#). De regels hiervoor verschillen per provincie, zie onderstaande tabel. Een ontheffing kunt u aanvragen bij de FBE.

Bekijk hier het overzicht van de mogelijkheden per provincie om roeken te bestrijden.

Overzicht Faunabeheereenheden Nederland

Provincie	Ontheffingsaanvraag nodig?	Faunabeheereenheid
Drenthe	Ja	https://drenthe.faunabeheereenheid.com/
Flevoland	Ja	https://www.faunabeheereenheid.nl/flevoland
Fryslan	Nee	https://friesland.faunabeheereenheid.com/
Gelderland	Ja	https://www.faunabeheereenheid.nl/gelderland

Groningen	Nee	https:// groningen.faunabeheereenheid.com/
Limburg	Ja	https:// limburg.faunabeheereenheid.com/
Noord-Brabant	Ja	https:// www.faunabeheereenheid.nl/noordbrabant
Noord-Holland	Ja	https:// fbenoordholland.nl/
Overijssel	Nee	https:// overijssel.faunabeheereenheid.com/
Utrecht	Nee	https:// www.faunabeheereenheid.nl/utrecht/
Zeeland	Ja	https:// www.faunabeheereenheid.nl/zeeland
Zuid-Holland	Nee	https:// www.fbezh.nl/

Nieuwsbrief FBE Limburg 2e kwartaal 2022



Bezig met laden...



Duurt het te lang?



Laad het document opnieuw

|  [Openen in nieuwe tab](#)

[Download](#)

Nieuwsbrief DWHC april 2022



Bezig met laden...



Duurt het te lang?

↺ Laad het document opnieuw

| [Openen in nieuwe tab](#)
[Download](#)

Veel wolvenactiviteit van Noord- tot Zuid-Nederland

Bron: [Bijl2- 6 april 2022](#)

Tussenrapportage wolf november 2021 – 16 februari 2022



In de periode 1 november 2021 tot 16 februari 2022 zijn bij

het Wolvenmeldpunt opvallend veel meldingen van sporen, wildcamerabeelden en waarnemingen van wolven binnengekomen. Het ging totaal om 1.567 meldingen. De gevestigde wolven leggen grote afstanden af binnen hun territoria. Er zijn 18 individuen genetisch aangetoond, waarvan er 3 omgekomen zijn bij een aanrijding. Dat staat in de tussenrapportage over de activiteit van de wolf in Nederland die BIJ12 vandaag publiceert.

Wolvenpaar Zuidwest-Drenthe en Zuidoost-Fryslân

In deze regio is een wolvenpaar vastgesteld. Dit paar lijkt de regio van Zuidoost-Fryslân en Zuidwest-Drenthe als kerngebied te hebben, waarbij een gebied daaromheen betrokken wordt in het territorium. De wolven trekken gezamenlijk op en eten samen. Vanwege paarvorming is actieve monitoring opgestart en zal blijken of er sprake is van roedel vorming.

Veluwe

Ook blijkt uit verschillende waarnemingen dat de gevestigde wolven op de Noord-Veluwe volop in beweging zijn binnen het hele territorium. Ze leggen daarbij grote afstanden af. Dit is normaal gedrag in de winterperiode. Het aantal te bejagen wilde prooien is dan relatief laag, waardoor het territorium op zijn grootst is. Omdat er in de zomermaanden meer jonge prooidieren zijn, is het eenvoudiger jagen voor wolven. Het territorium wordt dan weer verkleind tot het kerngebied, waar de welpen geboren en grootgebracht worden. Verschillende nakomelingen van de roedel van de Noord-Veluwe zijn op zoek naar een eigen territorium, zo blijkt uit verschillende waarnemingen als keutels en camerabeelden.

Zuid-Nederland

Ook in de regio Zuidwest-Brabant en Zeeland is veel wolfactiviteit waargenomen. In Noord-Brabant zijn in totaal zes verschillende wolven waargenomen. De wolf die zich een tijd geleden gevestigd had op De Groote Heide is gesignaleerd

in Duitsland. Het is niet zeker of deze wolf Nederland definitief verlaten heeft.

Aanrijdingen

In de afgelopen periode hebben vier aanrijdingen met wolven plaatsgevonden. Waaronder twee Vlaamse welpen. Eén wolf heeft de aanrijding overleefd, want drie weken later is zijn DNA aangetroffen bij een schademelding.

Wolvendata (schademeldingen en cijfers)

BIJ12 ontving 152 meldingen van vermoedelijke wolvenschade aan landbouwhuisdieren. In 112 gevallen is bevestigd dat dit om een wolf ging. Bekijk [hier](#) direct de laatste schademeldingen en de bijbehorende DNA-uitslagen van de afgelopen periode.

Samenwerking

BIJ12 is de organisatie die namens provincies de beleidsuitvoering van het [dossier van de wolf](#) verzorgt. Dit heeft onder andere betrekking op monitoring en afhandeling van tegemoetkoming in schade. Dit bericht is tot stand gekomen met medewerking van Zoogdiervereniging (monitoring Wolvenmeldpunt), Wageningen University & Research (WENR, DNA-analyses) en het CEwolf consortium (Centraal Europese wolvenpopulatie, internationale uitwisseling genetische data).